

Həkim mama-ginekoloqun nümunəvi vəzifə TƏLİMATI

I. Ümumi müddəalar

1. Bu vəzifə təlimatı həkim mama-ginekoloqun vəzifə öhdəliklərini, hüquq və məsuliyyətini müəyyən edir.

2. Həkim mama-ginekoloq vəzifəsinə ali tibb təhsili olan, qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq ixtisas üzrə peşə hazırlığı keçmiş şəxs təyin edilir.

Elmi-tədqiqat institutlarının klinikalarında, respublika mərkəzlərində (xəstəxanalarında), klinik xəstəxanalarda ali tibb təhsili olan və qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada "mamalıq və ginekologiya" ixtisası üzrə peşə hazırlığı keçmiş, ixtisası üzrə ən azı 3 il əmək stajına malik şəxs təyin edilir.

3. Həkim mama-ginekoloq Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq tibb müəssisə rəhbərinin əmrinə ilə vəzifəyə təyin olunur və vəzifədən azad edilir.

4. Həkim mama-ginekoloq bilavasitə şöbə müdürünə, onun olmadığı halda isə tibb müəssisəsinin rəhbərinə və ya onun müavininə tabe olur.

5. Həkim mama-ginekoloq aşağıdakıları bilməlidir:

5.1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının səhiyyə haqqında qanunvericiliyinin əsaslarını, səhiyyə müəssisələrinin fəaliyyətini tənzimləyən normativ hüquqi aktları;

5.2. öz ixtisası üzrə profilaktika, diaqnostika, müalicə və reabilitasiyanın müasir metodlarını;

5.3. mama-ginekologiya xidmətinin təşkili, strukturu, ştatları və təchiz edilməsi ilə bağlı məsələləri;

5.4. öz ixtisası üzrə qüvvədə olan normativ hüquqi və təlimat-metodik sənədləri;

5.5. tibbi sənədlərin rəsmiləşdirilməsi qaydasını;

5.6. əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinin ekspertizasını və tibbi-sosial ekspertizanın aparılması qaydasını;

5.7. dispanserizasiyanın əsaslarını, prinsip və metodlarını;

5.8. tibbi sığorta şəraitində səhiyyə müəssisəsinin və tibb işçilərinin fəaliyyətinin təşkilatı-iqtisadi əsaslarını;

5.9. həkimlərin etik davranış qaydalarını, tibbi etika və deontologiyanın əsaslarını;

5.10. insan bədəninin üzv və sistemlərinin funksional vəziyyətinin klinik və laborator diaqnostikasının ümumi prinsip və əsas metodlarını;

5.11. təxirəsalınmaz tibbi yardım göstərilməsi qaydalarını;

5.12. sanitariya-maarifləndirmənin əsaslarını;

5.13. daxili əmək intizamı qaydalarını; əməyin mühafizəsi, təhlükəsizlik texnikası, istehsalat sanitariyası və yanğına qarşı mühafizə qayda və normalarını.

II. Vəzifə öhdəlikləri

Stasionar xidməti üzrə

6. Həkim mama-ginekoloq tibbi praktikada tətbiqinə icazə verilmiş müasir profilaktika, diaqnostika, müalicə və reabilitasiya metodlarından istifadə etməklə öz ixtisası üzrə peşəkar səviyyədə tibbi yardım göstərir.

7. Müvafiq qaydalara və standartlara uyğun olaraq xəstənin stasionar şəraitində aparılması taktikasını (anamnezin toplanması, klinik-laborator tədqiqatların, müayinə və müalicənin aparılması) və diaqnozunu müəyyən edir, fizioloji və patoloji doğuşları aparır.

8. Zərurət yarandığı halda təcili və təxirəsalınmaz mamalıq yardımını göstərir, o cümlədən aidiyyəti üzrə cərrahi müdaxilələri həyata keçirir.

9. Stasionarda xəstəyə gündəlik baxış keçirir. Pasiyentin vəziyyətindən asılı olaraq müalicə planına dəyişiklik edir və əlavə müayinə metodlarının zəruriliyini müəyyən edir.

10. Müalicə-profilaktika müəssisəsinin başqa bölmələrinin həkimlərinə öz ixtisası üzrə məsləhət verir.

11. Ginekoloji xəstəliklərin, hamiləlik və doğuşların, doğuşdansonrakı dövrün fəsadlarının qarşısının alınması və azaldılması üzrə profilaktik tədbirlərin keçirilməsində iştirak edir.

12. Ailə planlaşdırılması və reproduktiv sağlamlıq məsələləri üzrə işi təşkil edir.

13. Orta və kiçik tibb personalının işinə rəhbərlik edir, öz vəzifə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsində onlara kömək edir.

14. Diaqnostik və müalicə prosedurlarının aparılmasının, alət, aparat və avadanlıqların istismarının, reaktiv və dərman preparatlarının səmərəli istifadəsinin düzgünlüyünə, orta və kiçik tibb heyəti tərəfindən təhlükəsizlik texnikası və əməyin mühafizəsi qaydalarına riayət edilməsinə nəzarət edir.

15. Orta və kiçik tibb heyətinin ixtisasının artırılması üzrə məşğələlərin aparılmasında iştirak edir.

16. Öz işini planlaşdırır və öz fəaliyyətinin göstəricilərini təhlil edir.

17. Tibbi və digər sənədlərin müəyyən edilmiş qaydalara uyğun olaraq vaxtında və keyfiyyətli rəsmiləşdirilməsini təmin edir.

18. Sanitar-maarifləndirmə işini aparır.

19. Etik davranış qaydalarına riayət edir.

20. Müəssisə rəhbərliyinin əmr, sərəncam və tapşırıqlarını, peşəkar səviyyədə və vaxtında icra edir.

21. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə işlədiyi istiqamət üzrə təkmilləşdirmə kurslarında iştirak edir, mütəmadi olaraq öz ixtisasını artırır.

22. Müəyyən olunmuş qaydada sertifikasiyadan keçir.

23. Daxili intizam, yanğın təhlükəsizliyi və təhlükəsizlik texnikası qaydalarına, sanitariya-epidemioloji rejimə riayət edir. Tibb müəssisəsinin fəaliyyətinə, işçilərinə, pasiyentlərə təhlükə yaradan təhlükəsizlik texnikası, yanğına

qarşı və sanitariya qaydalarının pozulmasının aradan qaldırılması üzrə, rəhbərliyin vaxtında məlumatlandırılması da daxil olmaqla, operativ tədbirlər görür.

Ambulator-poliklinika xidməti üzrə

24. Həkim mama-ginekoloq tibbi praktikada tətbiqinə icazə verilmiş müasir profilaktika, diaqnostika, müalicə və reabilitasiya metodlarından istifadə etməklə öz ixtisası üzrə peşəkar səviyyədə ambulator tibbi yardım göstərir.

25. Müəyyən edilmiş qaydalara və standartlara uyğun olaraq xəstənin ambulator aparılması taktikasını və müayinə planını hazırlayır. Anamnezə, klinik müşahidə və müayinəyə, həmçinin klinik-laborator tədqiqatların nəticələrinə əsasən diaqnozu müəyyənlişdirir.

26. Müəyyən edilmiş qaydalara və standartlara uyğun olaraq zəruri müalicəni təyin edir və nəzarət edir, diaqnostik, müalicə, reabilitasiya və profilaktik prosedur və tədbirləri təşkil edir və ya müstəqil surətdə aparır.

27. Hamilələrə antenatal xidməti göstərir, onların vaxtlı-vaxtında patronaj olunmasına nəzarət edir. Zərurət yarandığı hallarda patronajı özü həyata keçirir.

28. Müəyyən olunmuş hestasiya müddətində hamilələrə dəyişmə vərəqəsi və hamiləlik və doğum zamanı əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi zamanı hamilə qadınlara əmək qabiliyyəti olmamaq vərəqəsi verir.

29. Ginekoloji xəstəliklərin, hamiləlik və doğuşların, doğuşdansonrakı dövrün fəsadlarının qarşısının alınması və azaldılması üzrə profilaktik tədbirlərin keçirilməsində iştirak edir.

30. Hamilələri aşkar edir (hamiləliyin 12 həftəsinədək) və onların dispanser müşahidəsini təşkil edir.

31. Hamilələrin doğuşa fiziki və psixoprofilaktik hazırlığı üzrə məşğələləri və onların “analar məktəbi”ndə təlimləndirilməsini keçirir, döşlə əmizdirmənin üstünlüyü barədə məlumat verir. Pəhriz qidalanması üzrə məsləhətlər verir.

32. Doğum evlərinin və xəstəliyin profili üzrə başqa müalicə-profilaktika müəssisələrinin patologiya şöbələrində hospitallaşdırılmaya ehtiyacı olan hamilələri aşkar edir.

33. Müasir müalicə metodlarından istifadə etməklə ginekoloji xəstəliklərin erkən aşkarlanması və müalicəsi məqsədi ilə qadınların profilaktik ginekoloji baxışının təşkili və aparılmasını həyata keçirir.

34. Ginekoloji xəstələrin vaxtında dispanser qeydiyyatına götürülməsini və dinamik müşahidəsini, onların sanator-kurort müalicəsi, eləcə də başqa müasir müayinə və müalicə vasitə və metodlarından istifadə etməklə, müalicə-sağlamlaşdırıcı tədbirlər kompleksinin və dispanserləşdirilməsinin səmərəliliyinin təhlilinin aparılmasını həyata keçirir.

35. Stasionar müalicəyə ehtiyacı olan ginekoloji xəstələri aşkar edir.

36. Ailə planlaması və reproduktiv sağlamlıq məsələləri üzrə işi təşkil edir.

37. Orta və kiçik tibb personalının işinə rəhbərlik edir, öz vəzifə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsində onlara kömək edir.

38. Diaqnostik və müalicə prosedurlarının aparılmasının, alət, aparat və avadanlıqların istismarının, dərman preparatlarının səmərəli istifadəsinə, orta və kiçik

tibb heyəti tərəfindən təhlükəsizlik texnikası və əməyin mühafizəsi qaydalarına riayət edilməsinə nəzarət edir.

39. Orta və kiçik tibb heyətinin ixtisasının artırılması üzrə məşğələlərin aparılmasında iştirak edir.

40. Öz işini planlaşdırır və öz fəaliyyətinin göstəricilərini təhlil edir.

41. Tibbi və digər sənədlərin müəyyən edilmiş qaydalara uyğun olaraq vaxtında və keyfiyyətli rəsmiləşdirilməsini təmin edir.

42. Sanitar-maarifləndirmə işini aparır.

43. Etik davranış qaydalarına riayət edir.

44. Müəssisə rəhbərliyinin əmr, sərəncam və tapşırıqlarını, peşəkar səviyyədə və vaxtında icra edir.

45. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə işlədiyi istiqamət üzrə təkmilləşdirmə kurslarında iştirak edir, mütəmadi olaraq öz ixtisasını artırır.

46. Müəyyən olunmuş qaydada sertifikatıdan keçir.

47. Daxili intizam, yanğın təhlükəsizliyi və təhlükəsizlik texnikası qaydalarına, sanitariya-epidemioloji rejimə riayət edir. Tibb müəssisəsinin fəaliyyətinə, işçilərinə, pasiyentlərə təhlükə yaradan təhlükəsizlik texnikası, yanğına qarşı və sanitariya qaydalarının pozulmasının aradan qaldırılması üzrə, rəhbərliyin vaxtında məlumatlandırılması da daxil olmaqla, operativ tədbirlər görür.

I. Hüquqlar

48. Həkim mama-ginekoloqun aşağıdakı hüquqları vardır:

48.1. klinik müşahidə və müayinə, anamnez toplanması və klinik-laborator tədqiqatların məlumatlarına əsasən ixtisası üzrə müstəqil surətdə diaqnoz müəyyənləşdirmək;

48.2. müəyyən edilmiş qaydalara və standartlara uyğun olaraq xəstənin aparılması taktikasını müəyyən etmək;

48.3. pasiyentin kompleks müayinəsi üçün zəruri funksional və laborator diaqnostika metodlarını təyin etmək;

48.4. diaqnostika və müalicənin icazə verilmiş metodlarından istifadə etməklə diaqnostik, müalicə, reabilitasiya və profilaktika prosedurlarını aparmaq;

48.5. zərurət olduqda xəstələrin məsləhəti, müayinəsi və müalicəsi üçün müəyyən edilmiş qaydada başqa ixtisaslı həkimləri cəlb etmək;

48.6. müalicə-diaqnostika prosesinin təkmilləşdirilməsi, özünün əmək fəaliyyətinin təşkilinin və şərtlərinin yaxşılaşdırılması üzrə rəhbərliyə təkliflər vermək;

48.7. öz səlahiyyətləri çərçivəsində orta və kiçik tibb heyətinin işinə nəzarət etmək, tabelikdə olanların həvəsləndirilməsi və tənbeh edilməsi üzrə rəhbərliyə təkliflər vermək;

48.8. öz vəzifə öhdəliklərinin icrası üçün zəruri olan informasiya materiallarını və normativ-hüquqi sənədləri rəhbərlikdən tələb etmək, əldə etmək və istifadə etmək;

48.9. onun işi ilə bağlı məsələlərin müzakirə olunduğu elmi-praktik konfranslarda və müşavirələrdə iştirak etmək;

48.10. müəyyən olunmuş qaydada ixtisas dərəcəsi almaq.

49. Həkim mama-ginekoloq Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinə uyğun olaraq bütün əmək hüquqlarından istifadə edir.

IV. Məsuliyyət

50. Həkim mama-ginekoloq aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

50.1. ona həvalə olunmuş vəzifə öhdəliklərinin vaxtında və keyfiyyətli həyata keçirilməsinə;

50.2. öz fəaliyyəti üzrə rəhbərliyin əmr, sərəncam və tapşırıqlarının, normativ-hüquqi aktların vaxtında və peşəkar səviyyədə yerinə yetirilməsinə;

50.3. daxili intizam, yanğın təhlükəsizliyi və təhlükəsizlik texnikası qaydalarına riayət edilməsinə;

50.4. qüvvədə olan normativ hüquqi sənədlərdə nəzərdə tutulmuş tibbi və digər xidməti sənədlərin vaxtında və keyfiyyətli rəsmiləşdirilməsinə;

50.5. öz fəaliyyəti üzrə statistik və digər informasiyanın müəyyən olunmuş qaydada təqdim edilməsinə;

50.6. tibb müəssisəsinin fəaliyyətinə, işçilərinə, pasiyentlərə təhlükə yaranan təhlükəsizlik texnikası, yanğına qarşı və sanitariya qaydalarının pozulmasının aradan qaldırılması üzrə, rəhbərliyin vaxtında məlumatlandırılması da daxil olmaqla, operativ tədbirlər həyata keçirilməsinə.

51. Həkim mama-ginekoloq əmək intizamının, qanunvericilik və normativ-hüquqi aktların pozulmasına görə qüvvədə olan qanunvericiliyə əsasən, təqsirin ağırlıq dərəcəsiindən asılı olaraq, intizam, maddi, inzibati və ya cinayət məsuliyyətinə cəlb edilə bilər.